UV PERSU

BEREIK SAAM / ACHIEVE TOGETHER

nuus
ditaba
news
1/2006

10 jaar
years

Amptelike publikasie van die Personeelunie van die Universiteit van die Vrystaat
Official publication of the Personnel Union of the University of the Free State
Phatlalatso ya Semmuso Mokgatlo wa Basebetsi ba Yuniversithi ya Freistata

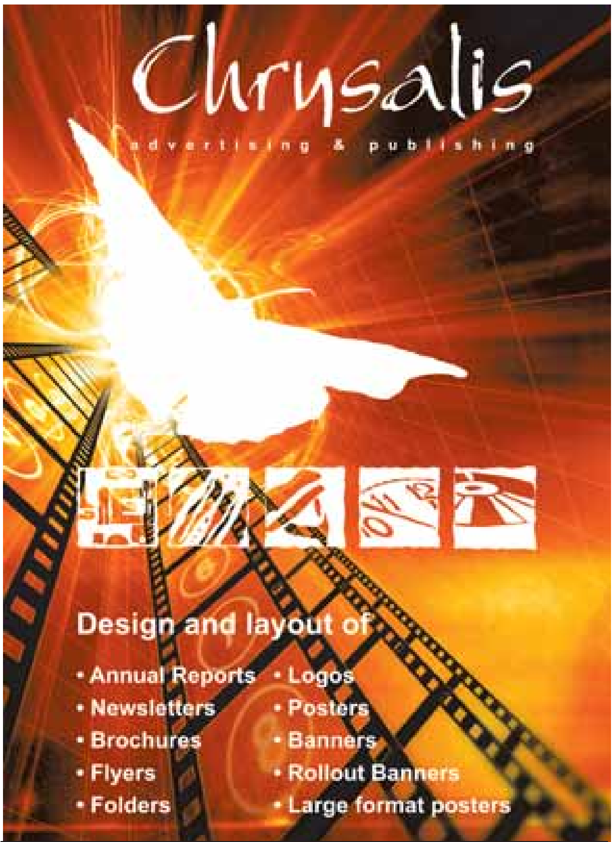

7 Stegmann Str, Universitas, BFN 9301
Tel 082 728 4860, Fax 051 522 1695

SNEIMARK

Wil u vinnig iets koop of verkoop of sommer net u besigheid adverteer? Doen dit dan hier!

Lede adverteer gratis en nie-lede betaal R50 per advertensie.

Die Raammeester lewer kwaliteit raamwerk teen spesiale pryse aan UV-personeellede. Skakel 051-522 0312 saans.

Maak van video's! Alle personeel en departemente wat hierdie soort dienste benodig, skakel 082 720 9779 vir die beste kwaliteit en puik diens.

Amabile Stryktrio se musiek maak u huwelik of funksie onvergeetlik. Groot verskeidenheid – klassiek, troumarse, temas uit musiekblyspele, Irish, ens. Skakel 051-436 4280 saans.

BUCHU & ROOIBOS: 40 sakksies @ R12 (met gesondheidseienskappe).
KANKERBOS & ROOIBOS: 40 sakksies @ R12 (met gesondheidseienskappe).
Skakel Pieter saans by 522-8717 of 083 625 4703.

Kovsiewas: Was en stryk teen lae pryse. 051-430 6474/ 401 3214.

Vir tikwerk (verhandelinge, take, ens.) en internetnavorsing vir enige onderwerp, besoek www.flamingsword.co.za vir meer inligting. Flaming Sword Wedding, Party & Event Planning neem die moeite uit die beplanning. Skakel 0826208344.

Hierdie Nuusbrief is saamgestel deur die UVPERSU- kantoor, in samewerking met die Uitvoerende Dagbestuur. Photos/Foto's: Stephen Collett

Menings wat gelug word, weerspieël nie noodwendig dié van die samestellers of van UVPERSU of die UV nie.

UVPERSU ke eng?

UVPERSU ke yunione eo ha jwale e bopilweng ka basebetsi ba tsa thuto le basebetsi ba mosebetsi o akaretsang ba Yunivesithi ya Freistata.

UVPERSU ke yunione e kgothatsang le ho kopanya ditho tsa yona hore e se ke ya eba boramurusu le ha e le ho straeka. E sireletsa le ho tsitlallela ditlhoko le ditabatabelo tsa ditho tsa yona, ka mokgwa wa ho buisana le ho ba molemong wa mekga yohle e amehang.

Maikemisetso

- Ho nnetefatsa hore basebetsi bohle bao e leng ditho tsa UVPERSU ba fumana tshwaro e ntle tikolohong ya mosebetsi.
- Ho aha metjha ya dipuisano tsa ka hare (mahareng a ramosebetsi le ditho, mmoho le dihlopha tse ding).
- Ho thea dikamano le tekatekano mosebetsing.

Theo

- UVPERSU ke mokgatlo wa basebetsi pele. Ka lebaka leo, metjha ya puisano le mekgatlo yohle e a amohelwa, e le hore ho be bonolo ho kopana le ditho hore ditlhoko le ditabatabelo di fihlelwe.
- UVPERSU e hlokomela dikamano tsa merabe yohle ya ditho tsa yona, mme e tla hlokomela ka mehla ditlhoko tsa ditho.

NUTTIGE INLIGTING

UVPERSU-adres en -telefoonnommers:
Flippie Groenewoud-gebou 2D, Interne posbus 95,
Telefoon: 401 2366/9574 of 083 3990896 of 6087 (verkorte nommer vir kampusoproepe) E-pos: lombarda.rd@mail.uovs.ac.za

Webblad - besoek gerus UVPERSU se webblad op die UV se tuisblad.

Inhoud/Contents

1 Anita gesels met...
3 Secretarishoek
4 De iure
5 Uit die voorsitterstoel
5 "O stres, waar is jou angel?"
6 Pas jouself op – jy is kosbaar
6 Welcome to our venues
7 Roervink
8 Salarisse 2007 • Salaries 2007
9 "We prepare our students for a career in adventure…"
10 Die hede en die verlede
12 Personalia potpourri
16 UVPERSU agenda
17 Uit die hart / From the heart

Stephen Collett, die amptelike kampusfotograaf, se perseel is oorkant Van Schaik op Thakaneng Brug. As u hom benodig, skakel hom by 0832768123.

Stephen Collett, the official campus photographer, occupies the premises opposite Van Schaik at Thakaneng Bridge. Please phone 0832768123 if you need photos to be taken.

Enid Motseki - sinoniem met stylvolle bediening in UVPERSU se Teekamer

Foto's Ilse de Beer

Enid Motseki

Anita gesels met...

Enid was daar toe 'n unieke organisasie tien jaar gelede die "eerste lewenslig" aanskou het.

Hoe lank werk jy al by die UV?

Vanjaar in Februarie was dit dertig jaar! Ek het in 1976 in die Dosente-teekamer se kombuis begin werk. Mev Swartz was toe in beheer. Daarna het ek ook by mev Small-Smith in die teekamer gewerk en vanaf 1978 tot 1999 by mev Dawn de Klerk. Ek en jy werk nou al vanaf 1999, toe UVPERSU 'n kantoor gekry het, saam. Die teekamer het toe ook 'n nuwe naam gekry, naamlik die UVPERSU-teekamer. Dis nogal snaaks om te hoor hoe party van die ouer mense nog van die Dosente-teekamer praat!

My man Abel werk ook al 'n geruime tyd by die Universiteit en is 'n Biblioteekassistent by die Frik Scott Biblioteek.

As jy weer oor kan begin, sal jy weer by die UV en UVPERSU wil werk?

Ja, ek werk baie lekker en ken baie mense. Iemand wat hier werk, het baie voordele en voorregte. My dogter kon met 'n personeelbeurs van die Universiteit studeer en het 'n B.Sc.-graad behaal. Sy studeer nog steeds en is tans in haar finale jaar B.Com. My seun Ben is nog op hoërskool. Hy sal ook eendag gratis hier of by SUT kan studeer.

Ek het baie geleenthede gekry om te vorder en te groei in my werk en het meer verantwoordelikhede bygekry. Ek help om UVPERSU se lokale te bestuur en hanteer ook alle kontant in die UVPERSU-teekamer. Ek help ook met bestellings en aankope. Hier vind ook baie werkswinkels en funksies plaas en ek help ook daarmee.

Vertel bietjie van die teekamer van vroeër jare. Het dit baie verskil van nou?

Ek het van 10:00 tot 11:00 en van 15:00 tot 15:30 tee en koffie geskink. Net dosente en professore kon kom tee of koffie drink. Hulle sekretaresses mag nie hier iets kom drink het nie. Daar was ook altyd beskuit saam met die tee of koffie. Daar is R10 per maand van lede se salaris afgetrek. As jy die plek wou bespreek, moes jy R25 betaal, maar jy mag nie die stoele geskuif het nie. Toe UVPERSU gestig is en nadat jy hier begin werk het, het alles verander. Ons is nou oop vir almal wat by die Universiteit werk. Daar is teeklubs wat hier kom tee of koffie drink en die mense is baie in hulle skik met ons mooi nuwe granietblad en die nuwe Nestlé-masjien. Ons het voorheen al ons voorrade buite die kampus gekoop. Deesdae is dit baie makliker om aankope te doen omdat ons al ons voorrade hier op kampus aankoop.

Waarvan hou jy nog behalwe om 'n tuisteskepper te wees?

Ek is baie lief om by my kerk te werk en daar betrokke te wees. Die Here is goed vir my en daarom wil ek ander mense help. Ek hou daarvan om my huis te verf en om te kook. Dis vir my lekker om my huis mooi en skoon te hou.

Tipies vrou hou jy van mooi klere en lyk jy altyd stylvol en modieus. Maak jy graag klere?

Nee, mens het nie altyd tyd daarvoor nie.

Jy was onlangs in 'n televisieprogram op e.tv. Vertel bietjie daarvan.

Ek het 'n kompetisie gewen en moes Johannesburg toe vlieg vir 'n televisie-opname. Dit was heerlik. Ek is oral, in die vliegtuig, by die hotel en in die ateljee bederf en op die hande gedra. Ek het my baie geniet. Dit was veral lekker om vir al die kykers te kon sê waar ek werk. Ek is trots op my plek! Ons moet mos vir UVPERSU en die Universiteit en Bloemfontein op die "map" sit!

Dink jy dis goed dat daar 'n vakbond soos UVPERSU by die UV is?

Ja, dis 'n baie goeie ding. As jy probleme het, kan jy dit saam met die vakbond oplos. UVPERSU se deur is vir almal oop. Mense voel welkom by UVPERSU.

Jy was al baie saam met my betrokke by ledewerwing en tolking. Was dit vir jou lekker?

Ek geniet dit baie. Dit gee my die geleentheid om mense te help. Baie dinge het verander en baie van my mense behoort aan UVPERSU. Dis goed dat ek vir hulle in Sesotho kan verduidelik hoe UVPERSU hulle kan help. UVPERSU het my 'n kursus in kliënteskakeling laat doen en ek het dit baie leersaam gevind.

Wat is jou droom vir jouself en vir UVPERSU?

My droom vir myself is om gesond bly en te werk tot ek 60 is en dan wil ek graag by

... Enid Motseki vervolg op bl.2

Ruimhartig, rustig, raakvatter - dit is Sarien Crous, UVPERSU se nuwe administratiewe assistent

Sarien Crous

Wie is Sarien Crous en waarvan hou sy?

Ek is 'n gebore en getoë Bloemfonteiner en een van 2 dogters in 'n gelukkige en hegte gesin. Na matriek het ek 'n Nasionale Diploma in Gasvryheidsbestuur verwerf. Ek hou van lees, musiek en kuns soos lapverfwerk.

Vanwaar julle gesin se liefde vir klassieke musiek?

My pa se familie is baie musikaal - sy twee ooms het beide in orkeste gespeel. My oupa het ook in 'n orkes gespeel. My tannie speel orrel in Theunissen se kerk. My huisgesin is ook musikaal - my pa het kitaar gespeel, ma het klavier gespeel en sus speel nog viool en klavier en neem ook sanglesse by mev Hanna van Schalkwyk.

Jy het al heelwat oorsee gereis. Van watter lande het jy die meeste gehou?

Switserland, Holland, Duitsland en Skotland. Ek was ook al in Amerika en wat ongelooflik was, is dat alles so wonderlik "werk", maar ek sal nie graag daar wil bly nie.

Glo jy in SA of sou jy eerder graag oorsee wou werk soos so baie jongmense deesdae doen?

Ek sal nie oorsee gaan werk of woon nie, want ek is te lief vir Suid-Afrika, ten spyte van die hoë misdaadsyfers en al! Ons moet hier bly en saamwerk om 'n verskil te maak.

Hoe voel dit om by 'n vakbondkantoor soos UVPERSU s'n te werk en vind jy dit stimulerend of depressief?

Gedurende my naskoolse opleiding moes ek as 'n ontvangsdame by verskillende gastehuise werk om my Diploma te kon verwerf. Die opset van 'n gastehuis is totaal anders as dié van 'n vakbondkantoor. 'n Mens kan die twee nie eintlik vergelyk nie, maar as mens mooi gaan nadink, is daar tog "ooreenkomste". Gaste gaan by die gastehuis tuis, jy moet omsien na hulle behoeftes en sorg dat hulle gerieflik is (want hulle betaal daarvoor!) en daarna sien jy hulle dalk nooit weer nie. By ons kantoor sien ons ook na mense se behoeftes om (gratis!) en dis tegelykertyd stimulerend en depressief - stimulerend omdat daar verskillende kultuurgroepe op een plek saamgesnoer is en UVPERSU saamwerk om dit te laat werk; depressief omdat 'n mens nie kan glo dat daar daagliks by ons kantoor soveel mense met frustrasies, hartseer en probleme, vir hulp opdaag nie. Wat weer bemoedigend is, is die feit dat daar nie net na die mense geluister word nie. Daar word regtig baie moeite gedoen om hulle op die een of ander manier te probeer help.

Wat doen jy as jy die kantoordeur agter jou sluit?

Ek behoort aan 'n verfklub wat elke Woensdagaand lapverfwerk doen. Ek behoort ook aan 'n kultuurorganisasie Jong Dames Dinamiek wat 'n Christelike nie-winsgewende organisasie is wat een keer elke maand byeenkom.

Is dit voordelig of lekker of albei om saam met jou pa en suster op dieselfde kampus te werk?

Dis voordelig want ons ry saam en spaar so brandstof en lekker want ons deel baie spesiale Kovsiedinge met mekaar!

Baie mense beny ons oor ons by die UV werk. Wat maak dit so 'n gesogte werkplek?

Ek dink dis omdat dit so 'n rustige en mooi omgewing is. Die mense is ook baie spesiaal.

Wat is jou droom in die lewe? En vir UVPERSU?

My droom in die lewe is dat almal op aarde in harmonie met mekaar sal lewe.

My droom vir UVPERSU is dat dit altyd so uniek sal bly en van krag tot krag sal gaan.

Jou boodskap vir UVPERSU-lede?

Glo in jouself, in UVPERSU en in Kovsies en wat jy ook al doen, moet jy voluit doen.

... Enid Motseki vanaf bl.1

die huis werk en meer vir die kerk doen en beteken.

My droom vir UVPERSU is dat ons vakbond sal help dat almal in vrede saamleef en dat die Universiteit die lekkerste werkplek in die land sal wees.

Het jy 'n boodskap vir UVPERSU se lede?

Dit maak nie saak watter soort werk jy doen nie, alles is belangrik om die wiele aan die rol te hou. Doen dit so goed as jy kan en jy sal lekker slaap in die aand.

Secretarishoek

"Die dae is koel en baie stil – hulle gaan verlore, die een na die ander, en glip weg deur jou vingers soos die blare, winter toe, sonder dat jy een van hulle kan oorhou." Hoe waar is hierdie woorde van Karel Schoeman nie. Ons dae glip deur ons vingers sonder dat ons een van hulle kan oorhou.

UVPERSU was op 18 September 2006 10 jaar oud. Daardie eerste Maandag in Augustus 1999, toe ek as groentjie by Dawn de Klerk ingestap het en 'n kantoor vir UVPERSU moes vestig, voel soos gister…

So baie dinge het die afgelope 7 jaar gebeur en al voel dit soms of die dae deur my vingers geglip het sonder dat ek een van hulle kon oorhou, het elkeen van hierdie dae gebeurtenisse en mense opgelewer wat my lewe op 'n baie spesiale wyse geraak en verryk het.

Labour relations at its best can sometimes be very tough to handle and a workplace at a higher education institution is no place for sissies! I had to learn to cope with turbulent bad days, as well as rewarding good days. After seven years I still find it difficult to cope with the bad days! It is not always possible to satisfy everybody and it is not easy to tell a member that he or she has not been discriminated against unfairly or that no unfair labour practice has been committed.

In 2001 my good friend and colleague, Hennelien Landman, gave me a wonderful book as a present. In *Rise and Shine* Alma Barkman wrote daily inspirations from God's Word. These inspirations kept me going many a day when I had to support somebody in distress or when I myself didn't feel up to my daily responsibilities. In her wisdom Alma asks if one must first suffer physically, mentally, emotionally or spiritually before one learns the healing value of a soothing hand, a mutual tear, a sympathising heart and an understanding word. Her plea is to shine and let other people know you care, whether by means of a kind word, visit, message, or phone call.

Dear colleagues, my plea to you is to support each other and care for each other. Be more diplomatic, don't hurt other people's feelings so easily – you will gain respect and become an ideal colleague in an ideal workplace. Only then will wellness be an integral part of our workplace on campus and issues such as victimisation, unfair discrimination, inequality and grievances will only be nightmares out of a legal textbook and not part of our daily lives.

Maar hoe moet UVPERSU en die UV hulself posisioneer vir die toekoms? Ek dink nie mens kan beter raad kry as dié van André Diederichs in sy rubriek *Eienskappe van Entrepreneurs* in *Volksblad* van 7 Oktober 2006 nie. Hy skryf soos volg oor lesse wat ondernemings van Afrika-wildehonde kan leer:

"Om 'n suksesvolle familie-onderneming te bestuur, verg ook samewerking tussen die lede van die onderneming.

"Om gefokus te wees op jou rol asook die oorhoofse doelwit van die onderneming en terselfdertyd om te gee vir mekaar is 'n groot uitdaging vir familie-ondernemings. Bakleiery oor wie wat verdien, kan uiters teenproduktief wees en die oë van die bal afhaal. Laat ons dus leer van die wildehonde wat, sodra hul prooi gevang is, op 'n ordelike manier eet, sonder om te baklei oor die karkas soos die leeus en die hiënas.

"Laat ons dink, en leef, almal vir een en een vir almal. Vind die balans tussen die familie se belange en die onderneming se belange en dit sal die onderneming volhoubaar laat groei."

Mag UVPERSU nog vir baie dekades vorentoe binne die UV-milieu bestaan en as nie-rassige, multikulturele en diverse personeelvakbond sy lede saamsnoer om te verseker dat alle lede van UVPERSU binne werksverband regverdige behandeling ontvang.

Mag UVPERSU in die toekoms 'n beduidende rol speel om die akademiese vryheid en outonomie van die Universteit te beskerm. Mag UVPERSU almal wat aan die UV verbonde is altyd op positiewe en konstruktiewe wyse inspireer om saam te bereik.

As long as I am part of the unique and successful UVPERSU team, I will strive to be fair towards everybody, never to belittle a person in front of others, always speak kind words and protect the interests of all parties in our workplace, the UFS, in such a way that we can achieve together. But I will not always be part of UVPERSU, so while I can still make a difference, I will work hard to leave a legacy of a fair and just workplace where people care for each other and don't hurt others with unnecessary unkind words.

May UVPERSU contribute positively towards a UFS campus where people from outside would love to hold a job.

Anita Lombard
CEO

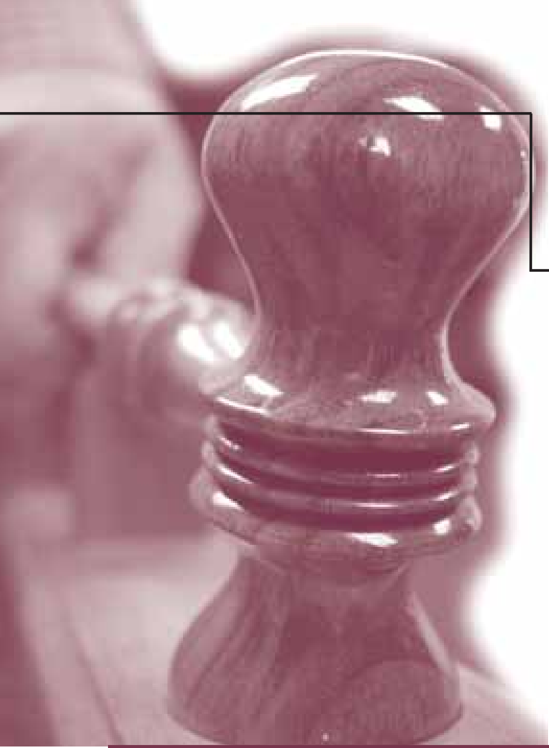

De iure

According to law… • Volgens die reg...

The right of expectation in temporary employment

By Derek Jackson

The following question crops up repeatedly in instances where the employee is employed on a fixed-term or temporary contract of employment: when does the employee become entitled to appointment as a permanent employee?

It is well-known that many employers utilise fixed-term contracts and temporary contracts of employment in order to avoid their responsibilities and obligations imposed by the Labour Relations Act 66 of 1995 (LRA) for permanent employees.

The question also arises as to how many times an employer may “roll over” or continue to renew a fixed-term or temporary contract of employment before reasonable expectation of permanent employment is created?

The purpose of section 186 (1) (b) of the LRA is to prevent the unfair practice of keeping an employee on a temporary basis without employment security until such time as the employer wants to dismiss the employee without having to comply with obligations in terms of the LRA (*Biggs v Rand Water*).

It must be decided, when such a fixed-term or temporary contract is terminated by the employer, whether the employee’s expectation of renewal was a reasonable expectation and whether the definition includes the expectation of permanent employment as opposed to temporary employment.

Some employers try to circumvent this by stating in the employment contract that the employee should not expect permanent employment or renewal of the contract. However, the employer then does in fact proceed to roll over or continually renew the contract and in *Mediterranean Woolle Mills (Pty) Ltd v SA Clothing & Textile Workers Union*, the Supreme Court of Appeal held that the wording of a contract, in itself, does not suffice to exclude an expectation of renewed employment.

The Labour Court, in *Dierks v University of South Africa*, held that an evaluation of all the surrounding circumstances, including “the significance or otherwise of the contractual stipulation, agreements, undertakings by the employer, or practice or custom in regard to renewal or re-employment, the availability of the post, the purpose of or reason for concluding the fixed term contract, inconsistent conduct, failure to give reasonable notice, and the nature of the employer’s business” are criteria that must be included in the evaluation. The list of criteria mentioned above is not exhaustive.

In applying the above test, the Court found that a letter received by the applicant after an unsuccessful application for appointment, rumors, and the fact that other temporary staff members’ contracts had been renewed, or had been permanently appointed, were not sufficient to establish a “reasonable expectation”.

A stipulation in a contract of employment which specifically excludes any expectation of renewal is therefore not necessarily the deciding factor - the courts will place considerable weight on it in practice.

In one instance of continual renewal or “rolling over” of a contract, the particular contract was renewed for eight consecutive periods before the employee was informed that it would not be renewed again (*Malandoh v SABC*).

Equal pay for equal work, or for work of equal value

By Derek Jackson

Disputes regarding equal pay for equal work are becoming more frequent. Although this matter is addressed to a certain extent in the Code of Good Practice for the Integration of Employment Equity into Human Resource Policies and Procedures (available on the Department of Labour website www.labour.gov.za) the matter is not as simple as “we are both doing the same job, therefore must get the same pay.”

There is a lot more to it than that. Failure to apply the general principle of “equal pay for equal work, or for work of equal value”, even though the principle is accepted in our law, will only amount to unfair discrimination if the reason for distinguishing between the higher-paid and the lower-paid employee is shown to be one of the grounds referred to in terms of section 6 of the Employment Equity Act, namely race, gender, sex, pregnancy, marital status, family responsibility, ethnic or social origin, colour, sexual orientation, age, disability, religion, HIV status, conscience, belief, political opinion, culture, language and birth.

Even if the discrimination or the difference in salary can be shown to be based on one of the above unfair reasons for discrimination, the first requirement would be to establish whether the difference in pay does amount to discrimination. Differences in salary which are based on the fact that the employees have different levels of responsibility, expertise, experience, or skills, does not amount to discrimination.

Thus, discrimination based on one of the grounds mentioned in section 6 of the EEA will not necessarily be an arbitrary discrimination of salary - the different levels of responsibility, expertise and other factors, will be taken into account. The applicant therefore must be able to show that the discrimination is not based on different levels of responsibility, expertise, experience, skills and similar reasons, but is based on some or other arbitrary grounds.

Put differently, if the difference in pay is objectively justifiable, it will more than likely be ruled to be not discriminatory.

In *TGWU & Another v Bayete Security Holdings*, the applicant showed only that he was a black employee being paid a salary far less than another white employee, and both were doing the same job. The applicant did not submit any evidence to show what work the white employee was doing, what his educational qualifications or experience were, for whom the white employee had previously worked, and for how long. The applicant also conceded that the white employee was designated a manager, and the black employee was not. Therefore it was ruled that there was nothing to show that the applicant had been discriminated against in terms of salary.

In *Ntai & others v South African Breweries*, a *prima facie* case of racial discrimination in the form of excessive pay differentials had been shown, but the Court found that the employer had succeeded in proving that the reasons for these differentials were not related to race. On the question of whether the failure by the employer to reduce the differentials amounted to racial discrimination, the Court ruled that there was no basis for the Labour Court to legitimately interfere with the employer’s decision not to do this, because the applicant had failed to show that the alleged unwillingness of the employer to close the gap was in any way related to or based on race.

Thus it will be noted that employees who hold that they must get the same pay as another person doing the same job, have many bridges to cross, and must be able to show that the difference in pay is based purely and simply on one of the arbitrary grounds mentioned in the Employment Equity Act before such a dispute will succeed.

Uit die voorsitterstoel

UVPERSU - 10 jaar van groei

Vakbonde in Suid-Afrika is niks nuuts nie en dit word algemeen aanvaar dat ons vakbondwese nie alleen die grootste nie, maar ook die mees gedissiplineerde op die Afrika-kontinent is. Vakbondwese het die werkplek in Suid-Afrika beduidend verander en vandag is wetgewing in plek sodat werknemers en vakbonde hulle kan beroep op mediasie, arbitrasie en konsiliasie. Wetgewing na 1994 het die speelveld dramaties verander en onder andere was die werkgewer verplig om verteenwoordigende vakbonde in die werkplek te erken en kollektiewe ooreenkomste met sodanige vakbonde te sluit, wat byvoorbeeld dispuutprosedures ingesluit het.

Vakbondwese was vir meeste van ons vreemd en die destydse dekaan van die Fakulteit Regsgeleerdheid, prof. Dan Morkel het by ’n vergadering opgemerk dat dit ’n kwade dag sou wees indien universiteitspersoneel aan ’n vakbond sou behoort en dat vakbonde byvoorbeeld vir salarisse sou onderhandel, om nie eens te praat van moontlike protesoptredes nie. Kovsies het daardie tyd breedweg drie groepe personeel gehad (nie veel anders as vandag nie), naamlik akademici, ondersteuningspersoneel en dienswerkers. Laasgenoemde het ’n vakbond gehad (Nehawu) en omdat dit in beginsel die enigste op die kampus was, sou dit *ipso facto* die vakbond wees wat erkenning geniet. Twee verenigings het die akademici en die ondersteuningspersoneel verteenwoordig. Hierdie verenigings was in beginsel ingestel op gesellighede, maar het per geleentheid personeelvoordele aangeroer, om eenvoudig deur topbestuur (soos dit bekend was) van die tafel gevee te word. Analoog met die optrede teen stout kinders!

’n Massavergadering is gehou waar die akademici (Dosentevereniging) en ondersteuningspersoneel (OPV) besluit het om kragte saam te snoer en om ’n vakbond te stig vir alle personeel, naamlik die "Universiteit van die Vrystaat se Personeelunie" (UVPERSU). Bates van hierdie twee verenigings sou aan UVPERSU oorgedra word wat die OPV wel gedoen het. Onder leiding van UVPERSU se eerste voorsitter, prof. Gerhard Fick, is die eerste en soms moeilike stappe geneem, want dit was vir almal nog nuut en vreemd. ’n Grondwet is geskryf en UVPERSU is as vakbond geregistreer. Tien jaar later kan ons terugkyk op groot suksesse en vordering en vandag is UVPERSU nie alleen die meederheidsvakbond in die werkplek nie, maar is dit ’n diverse, multikulturele, proaktiewe, volwasse, en toonaangewende vakbond. UVPERSU het sodanig gegroei dat ons lank reeds ’n voltydse uitvoerende beampte het, naamlik Anita Lombard en ’n voldag administratiewe persoon, Sarien Crous. UVPERSU is uniek en geen ander vakbond of affiliasie kan die diverse karakter van ’n tersiêre instelling beter dien en verteenwoordig as UVPERSU nie. Die rede hiervoor is eenvoudig - UVPERSU dien slegs sy lede se belange en het geen politieke of ander agendas nie. Interessant is dat ’n ooreenkoms met Nehawu gesluit is om gesamentlik vir personeelvoordele te onderhandel, wat op sigself uniek in Suid-Afrika is en waarop ons opreg trots kan wees.

Om ons tienjarige bestaan te vier het ons ons lokale opgeknap en fasiliteite by die teekamer verbeter. UVPERSU het as leuse “Bereik Saam” en dit is presies waarom UVPERSU vandag is waar hy is - onbaatsugtige samewerking, lojale lede, personeel wat omgee en ’n werkplek wat ons almal na aan die hart is.

Veels geluk aan almal wat bygedra het om UVPERSU ’n modelvakbond te maak en mag die belange van sy lede nog vir vele dekades gedien word.

Prof. Johan Grobbelaar
Voorsitter

“O stres, waar is jou angel?”

Stres, salarisonderhandelings en die Bosveld

Deur prof. Johan Grobbelaar

Is Kovsies ’n stresbom? Wat gaan aan dat meer as 50 % van die personeel anti-depressante gebruik? Hoe moeilik en stresvol is salarisonderhandelinge vir dié wat dit moet voer?

My betrokkenheid by die Spirulina-projek naby Musina het ook die voordeel gehad dat ek vroegoggend kon sit en koffie drink terwyl die bosveld om my ontwaak. So speel ’n besondere simfoniekonsert voor my af. Die een voël wou mooier as die ander sing, rooibokke het naby gesnork en in die verte het tarentale met hulle metaalagtige gesels vergadering gehou. Ek wou deurentyd bravo, bravo! skreeu. Dis toe ek sit en dink aan hoe stresvol ons lewens geword het. Is dit waarom ’n Welstandkomitee in die lewe geroep is?

Toe wonder ek of daar werklik ’n toestand is wat sonder stres is. Aanvaar ons dat daar wel iets soos ’n streslose omgewing of mens is, is my mening dat dit baie kort van duur sal wees voordat die een of ander stremming of stres sal manifesteer. Dit lei gevolglik tot ’n toestand wat sub-optimaal en onharmonies, met hoë entropie is. “Adapt or die” moet verseker dat veranderinge plaasvind sodat by die nuwe toestand aangepas kan word en gevolglik ’n nuwe harmoniese situasie kan manifesteer. Stres en druk blyk vir my integraal met ons lewens te wees en ons moet net verseker dat ons so gou moontlik ’n nuwe harmoniese toestand bereik.

Salarisonderhandelinge het al die elemente van bogenoemde. Onmiddellik na ’n rondte onderhandelinge is alles harmonies, personeel glimlag en gedagtes is by ander sake. Soos die einde van die jaar nader, word al hoe meer gevra “onderhandel julle al”, “wat hoor julle”, “gaan ons darem iets kry”, “onthou ons wil ’n bonus hê”, ens. ens. Dan word ’n datum en tyd bepaal, kollegas gluur mekaar aan, humeure is kort en stresvlakke hoog. Wat weet hulle wat ons nie weet nie, vra ons dalk te min, te veel sal hulle nooit gee nie, moet ons ’n dispuut verklaar, kan ons nie net teken en klaarkry nie? Dan teken ons en skielik dreineer die energie soos ’n vloed weg en joviale harmonie neem oor, kameras flits, glasies word geklink en almal wens mekaar geluk! Die nuwe tydelike harmoniese vlak is ’n 6,0 % (soos vir 2006) algemene verhoging.

Natuurlik kan mens onderhandel en dit op sigself is ’n fyn kuns, maar in die bosveld beleef ek ’n soete saligheid wat ek so graag met almal wil deel en ek weet Afrikabloed loop in my are. Batterye word hier herlaai en skielik wonder ek of stres nie maar die lewe is nie, want môre eksperimenteer ons verder en Saterdag moet ek die 1 000 km terug na Bloemfontein aanpak – hoe stresvol!

Pas jouself op – jy is kosbaar

Prof. Johan Grobbelaar het verlede jaar 'n ontbyt bygewoon wat deur die UV se Welstandkomitee gereël is. Prof. Johan Coetzee was die gasspreker. Hier volg enkele gedagtes wat geopper is:

1. Spyt kom te laat
Moenie wag totdat 'n persoonlike drama jou laat draai nie. As jy 'n 10 voorgee wil hê, maak tyd daarvoor! Moenie jou kind se prysaand misloop nie!

2. Moenie werk skep nie
Negatiewe impakte kom van politiekery, herhaling, rompslomp, vergaderings, ens. wat eintlik kunsmatige druk meebring – dit is alles sosiale snert. Dit is reeds bekend dat e-posse mense gek maak!

3. Werk aan jou padkaart
Stel 'n alternatiewe leefplan op skrif. Herrangskik jou prioriteite en waardes. Hou by jou nuwe padkaart en dateer dit gedurig op.

4. Aanvaar hulp
Gaan gesels met iemand oor jouself, kry berading en doen dit minstens een maal per jaar. "Macho" is uit!

5. Jou familie is kosbaar
Wees betrokke by jou eggenoot, gaan eet saam ontbyt en werk aan innige meelewing.

6. Bepeins
Wees meer filosofies oor die lewe en dinge wat jou pla.

7. Weet jy wanneer genoeg genoeg is?
Net een persoon kan koning wees; aanvaar dit en gaan liewers 17:00 huis toe. Wees minder toekomsgerig en verbind jouself tot die vreugdes van die hede! Verbind jouself tot vryheid en verset gebondenheid!

8. Pasop vir konformasie – veg teen "the show must go on"
Wees vreesloos in die bekendmaking van jou persoonlike professionele bekering. Ervaar die bevryding van "om jou sê te sê"! Wie het die "guts" hiervoor in die korporatiewe omgewing?

9. Tyd
Diskresionêre tyd kom jou toe en jy het die reg om dit te bestuur! Opgehoopte verlof is 'n euwel en is taboe.

10. Geluk
"Greed and ego distort people". Geluk is belangriker as geld. Skep jou geluk waar jy is. Ons weet hoe om hard te werk, maar weet ons hoe om te ontspan? Leef vandag en nie vir die toekoms nie ("eendag as ek af-tree .....").

11. Speelgoed
Kry vir jou 'n speelding want dan kan jy speel. Speelgoed beteken dat jy maatjies ("buddies") gaan maak, wat waarde en perspektiewe meebring. Ons almal het "buddies" nodig. Kry daardie motorfiets voordat dit te laat is!

Spirulina

083 503 1282
051 401 3472

Welcome to our venues

UVPERSU Tearoom

UVPERSU office complex

UVPERSU Committee Room

Roervink

Oud maar nog nie koud nie

Ja, toe maar, ek wat Roervink is, weet ek raak nou by party mense teer snare aan, want sommiges op kampus is oud maar nog nie koud nie, ander is oud en koud en ’n paar selfs dalk koud maar nie oud nie! Wie sal weet? Natuurlik is ons as Kovsies almal wys genoeg om onsself te kan klassifiseer en daarom sê ek liewer niks verder nie! Ontspan tog dié van julle wat kwansuis nie oud of koud is nie! Roervink weet van julle. As julle julleself gedra, reël ons nog voor die einde van die jaar vir julle ’n leeuloop-kompetisie voor ’n sekere gebou, met daai “cool” Cheetah-ondersteuner Robbie Wessels as die hoofbeoordelaar en vonkelvrou en samelewingsdiens-undi, Matrone van *7de Laan*, om hom by te staan!

Maar alle grappies op ’n stokkie - ek wil eintlik oor UVPERSU, wat vanjaar tien jaar oud is, skryf. Ek sê maar net “tien jaar oud”, want UVPERSU is eintlik tien jaar jonk, omdat hierdie vakbond van ons net al hoe mooier en jonger (en slimmer) word. UVPERSU het tred gehou met die tyd en vernuwe en aangepas wanneer dit nodig was en daarom het UVPERSU gegroei tot waar dit vandag is - die verteenwoordigende vakbond op kampus en ’n rigtinggewer in baie opsigte.

Nie dat Roervink en sy UVPERSU-kollegas neersien op ou goed nie – die vakbond vergader mos nog gereeld met die “o(u)werhede”! En die beste van alles is dat ons gek is na kosbare ou swarthoutmeubels. Soos tipiese versamelaars is die pragtige stukke in die ou Kaf uitgesnuffel en is dit “restored to its former glory” – iets wat nie van sekere historiese geboue op kampus gesê kan word nie en natuurlik daarom Roervink se geliefkoosde uitdrukking. Roervink verneem prof. Francois Retief was juis nou die dag skoon aangedaan toe hy die groot ovaaltafel waarby hy soveel belangrike besluite geneem het, veilig in UVPERSU se besondere nuwe kantoor kon sien staan – tussen mense wat bewaar en omgee en sal sorg dat dit vir die nageslag behoue bly. Hy slaap glo nou sommer weer gerus, want sy geliefde lessenaar staan in een van die ander mooiste kantore op kampus – dié van prof Voet du Plessis. Lyk vir Roervink “arbeidsreg adel”!

Klein Roervinkie se asma is sommer baie beter vandat hy gehoor het die lugbesoedeling daar in die omgewing van die Hoofgebou se doolhof gaan hokgeslaan word met die verbeteringe by die Chemiegebou. Maar toe herinner sy sorgsame moeder in die Hoofgebou die stomme kind daaraan dat hy nie te gou sy pompie moet bêre nie – niks op kampus gebeur gou nie en mens weet nooit watter effek die stof en die lorries se uitlaatgasse op sy asmabors kan hê nie. Vat nou maar die werk destyds aan die Hoofgebou. Hoop net nie daar kom moeilikheid met Chemie se dak ook nie. Dink net aan al die proefbuise wat kan breek as die dak op hulle instort! En dit sal weer die studente as kliënte benadeel en oorwerkte personeel verder uit-“freak”. Om nie eens te praat van wat die hogere mense wat ons kom oudit het van so ’n debakel sal sê nie!

Roervink is natuurlik baie opgewonde oor die massiewe parkeerprobleme op kampus wat gedeeltelik opgelos is met behulp van die afdakke langs die Brill-gebou. Dit kon seker nie vir sekere personeellede lekker gewees het om sommer daar in die oopte op die gras oorkant die Rindlsaal te parkeer nie. Dis ook niks minder as reg dat daar ’n “boom” vir ordentlike toegangsbeheer is nie. Dit los regtig baie probleme op en dra baie meer tot die bekamping van motordiefstal by as die ge-aan- en afskakel van motors by die hekke. Gelukkig is daar nog nie ’n kamera by hierdie “hek” nie. Dit sal darem te maklik wys wie werk van vroeg tot laat en wie nie!

Mooi (leeu)loop tot volgende keer!

(Roervink is ’n ou Nederlandse uitdrukking vir ’n persoon wat tot die irritasie en verleentheid van die owerhede sake uitkrap, openbaar maak en agiteer oor dinge wat hy meen reg is!)

(Roervink is satiries van aard en moet dienooreenkomstig gelees word!)

Salarisse 2007 • Salaries 2007

Tydens die ondertekening van die 2007-ooreenkoms: van links is: mnr. O. Moeng, voorsitter van Nehawu en lid van die Gesamentlike Forum, mnr. L. Geyer, UV-raadspan, prof. F Fourie, rektor, prof. N. Viljoen, UV-raadspan en prof. J. Grobbelaar, voorsitter van UVPERSU en voorsitter van die Gesamentlike Forum.

Die uitgangspunt vir die ooreenkoms tussen die Raad en die Gesamentlike Forum is om die maksimum voordeel aan personeellede deur te gee, sonder om die grense van finansiële volhoubaarheid te oorskry. Na onderhandeling het die Gesamentlike Forum sy verbintenis tot die *Meerjarige-, Inkomsteverwante Vergoedingsverbeteringsmodel* vir die onderhandelinge gedurende 2006 en 2007 herbevestig. ’n Ooreenkoms (onderworpe aan die goedkeuring van die Raad) is oor die volgende aspekte bereik:

Non-pensionable bonus

A non-pensionable once-off bonus of R2 000,00 (two thousand rand only) will be paid to all staff members who were in the employ of the UFS on UFS conditions of service on 15 November 2006 and who assumed duties before 01 October 2006. The bonus will be payable in December 2006 in recognition of the role staff members played during the year to promote the UFS as a university of excellence and in confirmation of the role and effectiveness of the remuneration model.

Salarisaanpassings

Afhangende van die staatsubsidie, sou vergoeding verskeie persentasie-punte kon verskil, soos aangedui in die inligting deur die Raad verskaf. In stede hiervan, kom die onderhandelende partye ooreen dat aanpassings kan wissel binne ’n venster van 5,4% tot 7,0%, afhangend van die staatsubsidie en die modelvooruitskattings.

Die totale bedrag beskikbaar vir die verhoging van vergoedingskoste, binne die venster van 5,4% tot 7,0%, sal aan salarisverhogings toegeken word en die verhogings sal op die totale vergoedingspakket bereken word. Sou die staatsubsidie sodanig wees dat die verhoging hoër as die maksimum van die venster (7,0%) kan wees, sal die addisionele beskikbare fondse gelykop tussen salarisaanpassings en kapasiteitsuitbreiding verdeel word. Wat ook al die geval mag wees, sal die gesamentlike onderhandelingsforum ingelig word oor die inkomste wat ontvang word, asook die besteding ten opsigte van kapasiteitsuitbreiding.

Indien die staatsubsidie sodanig afwyk dat die verhoging laer as die minimum van die venster (5,4%) sal wees, sal daar weer onderhandel word.

Daar word verder ooreengekom dat die datum van salarisaanpassings altyd op 01 Januarie van ’n spesifieke jaar sal val. Daar word egter erken dat, as gevolg van logistieke reëlings, dit eers op ’n later datum geïmplementeer mag word.

Ingevolge die vergoedingsmodelooreenkoms, word die inflasiekoers as die vertrekpunt vir salarisverhogings gebruik.

Remuneration structure of service workers

Following the turnabout strategy, a new minimum scale for service workers was negotiated to reduce the impact of staff reduction. It is agreed that:

- this fixed salary scale will be changed to align it with the salary structure by implementing automatic annual salary notch adjustments from 01 January 2007;
- as starting point, all new appointments in this category will be appointed at the new entry level (which was previously a fixed notch);
- an additional R500 000 will be allocated to accelerate up the rate of phasing in the medical fund allowances.

Sake vir verdere aandag en implementering

Gadeversekering

Daar is ooreengekom dat gadeversekering aan alle posvlakke beskikbaar gestel sal word. Nehawu sal terugvoering gee oor die belangstelling van hulle lede, waarna die implementering daarvan ’n aanvang sal neem. Alle posvlakke sal dan die geleentheid gebied word om aan die nuwe skema deel te neem. Die implementering van ’n moontlike nuwe skema sal teen Mei 2007 ’n aanvang neem.

Contract appointments

It is agreed in principle to accept the recommendations of the sub-committee. Uvpersu and Nehawu will hold further mutual discussions on the financial implications and possible phasing in.

Following the discussions, their recommendations will be submitted to Management for approval and possible implementation.

Qwaqwa- en Vista-kampus

Die ooreenkoms is ook van toepassing op alle personeellede van die twee bogenoemde kampusse wie se diensvoorwaardes reeds met dié van die Hoofkampus belyn is.

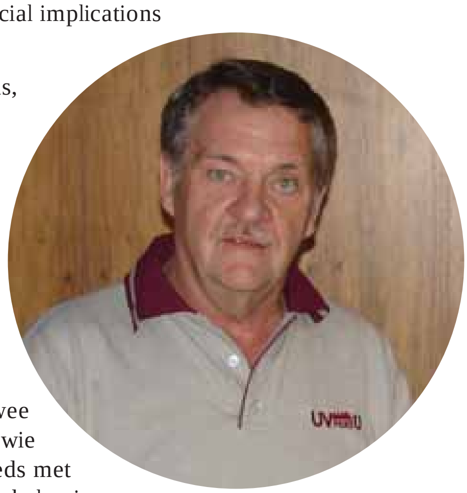

Prof. Johan Grobbelaar

“We prepare our students for a career in adventure…”

By Isabel Human

When recently talking to Dr Liesl van As about the annual student excursion to the Potberg Environmental Education Centre in the De Hoop Nature Reserve, the words of Prof Jo van As, Head of the Department Zoology and Entomology as quoted in the Faculty’s annual report, undoubtedly came to mind:

“We prepare our students for a career in adventure…”

And what an adventure this excursion proved to be! Students in the Departments of Zoology, Entomology and Plant Sciences, as well as the Qwaqwa Zoology students, ventured into the De Hoop Nature Reserve to learn more about this unique environment. Potberg Education Centre in the reserve is situated in the original buildings that were first erected in the late 1800’s by Anders Ohlsson, of Ohlsson’s Breweries. This facility is currently offering a huge kitchen, plenty of bunk beds, as well as a well equipped space where the students and lecturers can have academic as well as practical sessions.

To take 60 people into the ‘wild’ was a real feat and required a lot of co-ordination from Dr Liesl as main co-ordinator! The fusion between different departments and campuses proved to be very interesting and successful.

Hierdie uitstappie is, buiten al die pret wat die studente en dosente beleef, ook van groot akademiese belang. Studente moet in spanne saamwerk. ’n Individuele toets word ook na afloop van die ekskursie afgelê en die akademiese gewig wat die ekskursie dra, is sowat 40% van die studente se uiteindelike punt vir die module. Die studente word ook blootgestel aan verrykende kulturele interaksie, leer om onder druk te funksioneer en moet ook almal aktief betrokke wees by die aanbieding van ’n lesing. Die kompetisie onderling raak soms baie straf! Daar word ook van die studente verwag om hul kant te bring in die kombuis!

Due to the condition of the roads in the Reserve, it is impossible to travel by bus and alternative transport arrangements had to be made. It was virtually impossible to take the students to town and to ensure that everyone had enough to eat and drink, a tuck shop ran by the more ‘responsible’ provided plentiful supplies of whatever the students needed. Furthermore, all were treated to “see, son, saffier,” interesting company and a huge campfire with sing-alongs at night.

Vir almal wat gedink het ‘Skipskop’ is net die tema van David Kramer se liedjie: daar is so ’n plek, naby De Hoop Natuurreservaat. Hierdie gebied huisves ’n wye verskeidenheid fynbos,1 500 plantspesies, wat dan ook een van die wêreld se ses groot plantbiome is. Dr. Andor Venter van Plantwetenskappe kan nie uitgepraat raak oor die unieke plantegroei en die besondere blootstelling wat studente kry in hierdie uiters geskikte omgewing nie.

Kransaasvoëls, bloukraanvoëls en allerhande ander soogdiere soos die bontebok en Kaapse bergkwagga is ook in die reservaat te sien en daar is ook duidelike tekens uit die verlede van die aantrekkingskrag wat die vars water en volop wild vir die San ingehou het. Die ongerepte strand, rotse ryk aan seelewe en goed ingerigte verblyf is van die ander redes waarom hierdie jaarlikse ekskursie reeds vanaf 1992 plaasvind.

A variety of overseas as well as South African guests have visited Potberg over the years. The crew of Homebrew films also visits regularly and a number of productions have been shot there over the years.

Aan prettige staaltjies en gebeure is daar op so ’n toer ook nooit ’n tekort nie en vir baie Kovsiestudente en hulle dosente is hierdie toer ’n waardevolle leerskool en ’n unieke ervaring vol aangename herinneringe.

Die hede en

So skryf Val Tredoux oor haar alma mater:

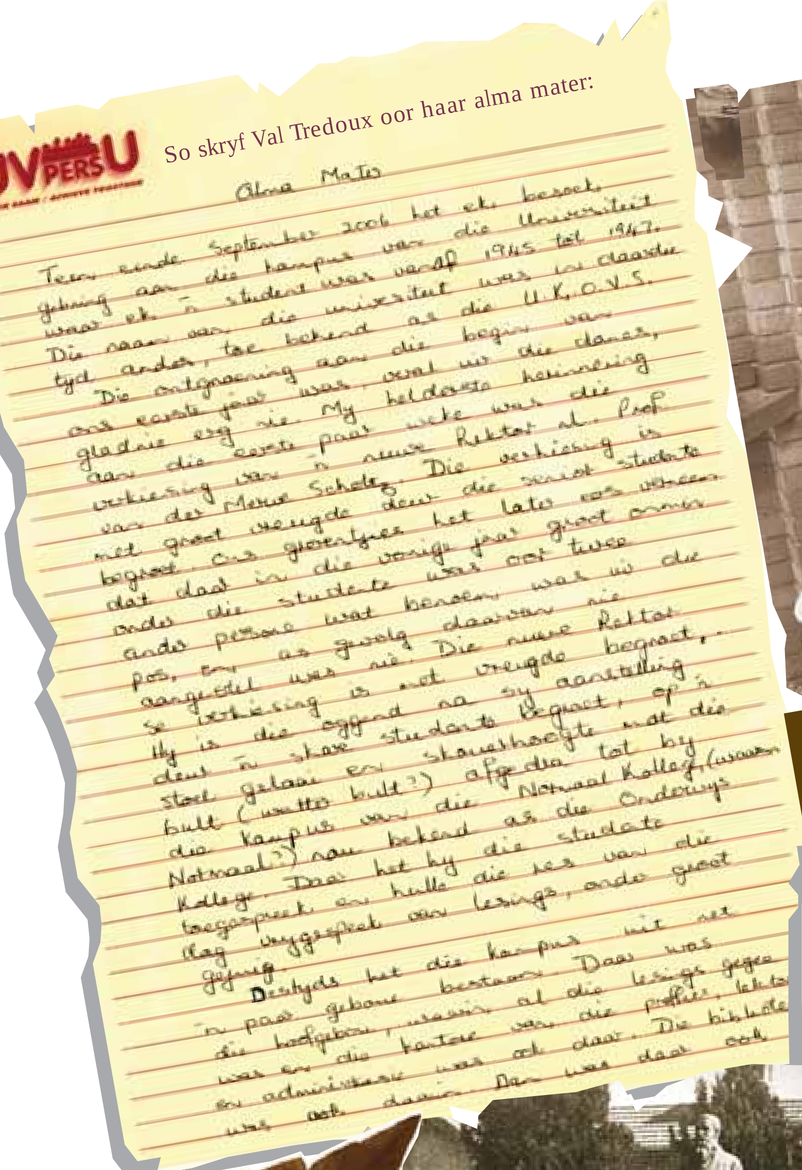
Alma Mater

Teen einde September 2006 het ek besoek gebring aan die kampus van die Universiteit waar ek 'n student was vanaf 1945 tot 1947. Die naam van die universiteit was in daardie tyd anders, toe bekend as die U.K.O.V.S.

Die ontgroening aan die begin van die klasse, ons eerste jaar was, veral uit die herinnering gladnie erg nie. My helderste wete was die eerste paar weke was 'n nuwe Rektor nl. Prof. verkiesing van dr. Merwe Scholtz. Die verkiesing is deur die senior studente met groot vreugde begroet. Ons groentjies het later eers vernem dat daar in die vorige jaar oor twee ander persone wat benoem was vir die pos, en as gevolg daarvan nie. Die nuwe Rektor begroet, aangestel was nie. Die verkiesing is met vreugde na sy aanstelling begroet, op 'n dag is hy die oggend deur 'n skare studente skouerhoogte met die stoel gelaai en afgedra tot by die Normaal Kollege (waar bult (watter bult?) van die kampus bekend as die Normaal?) nou bekend as die studente Kollege. Daar het hy die res van die toegespreek en hulle die res van lesings, ander groot dag vrygespreek uit net gejuig.

Destyds het die kampus bestaan. Daar was 'n paar geboue, die hoofgebou, waarin al die lesings gegee was en die kantoor van die professore, lektore en administrasie was ook daar. Die biblioteek was ook daarin. Dan was daar ook

Mev. Val Tredoux (néé Fox), lojale en trotse oud-Kovsie.

Prof. Marian Tredoux, Kovsies se bekende geoloog, navorser en RSG-programpaneellid.

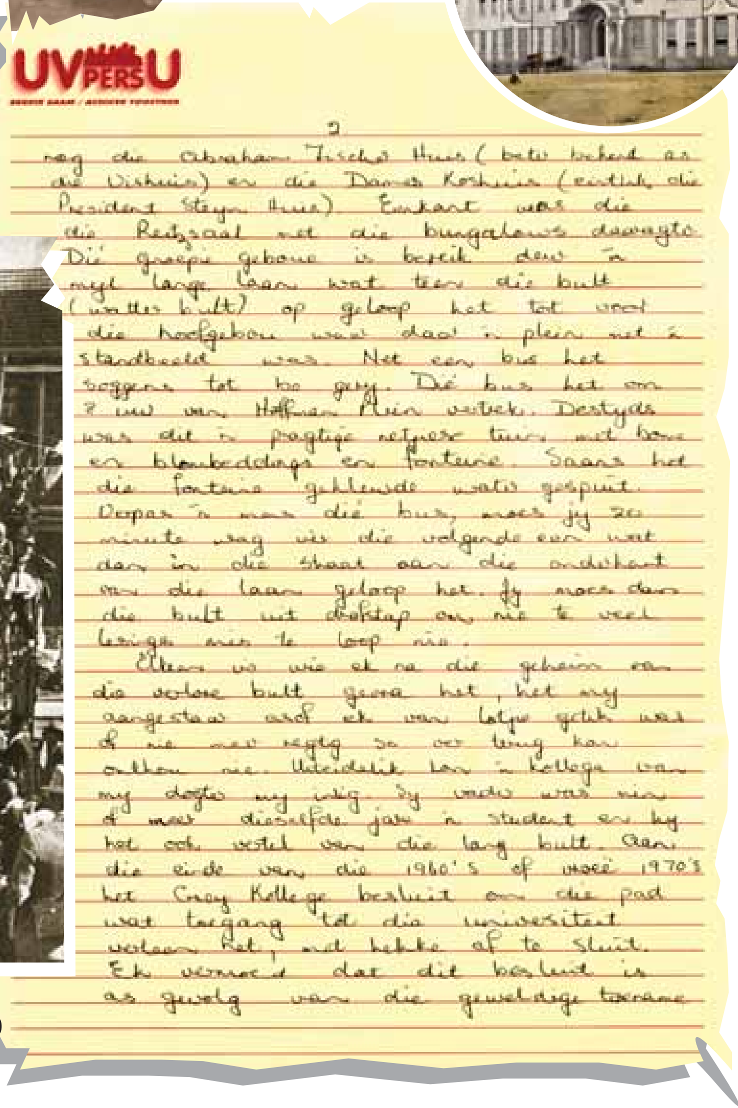
2

nog die Abraham Fischer Huis (beter bekend as die Vishuis) en die Dames Koshuis (eintlik die President Steyn Huis). Eenkant was die Reitzsaal met die bungalows daaragter. Dié groepie geboue is bereik deur 'n myl lange laan wat teen die bult (watter bult) op geloop het tot voor die hoofgebou waar daar 'n plein met 'n standbeeld was. Net een bus het soggens tot bo gery. Dié bus het om 7 uur van Hoffman Plein vertrek. Destyds was dit 'n pragtige netjiese tuin met bome en blombeddings en fonteine. Saans het die fonteine gekleurde water gespuit. Verpas 'n mens dié bus, moes jy 20 minute wag vir die volgende een wat dan in die straat aan die anderkant van die laan geloop het. Jy moes dan die bult uitdrafstap om nie te veel lesings mis te loop nie.

Eers nou wis ek na die geheim van die verlore bult gevra het, het my aangestaan oor ek van lotjie getik was of nie meer reg so oor terug kan onthou nie. Uiteindelik kom 'n kollega van my dogter my uit. Sy vader was min of meer dieselfde jaar 'n student en hy het ook vertel van die lang bult. Aan die einde van die 1960's of vroeë 1970's het Grey Kollege besluit om die pad wat toegang tot die universiteit verleen het, met hekke af te sluit. Ek vermoed dat dit besluit is as gevolg van die geweldige toename

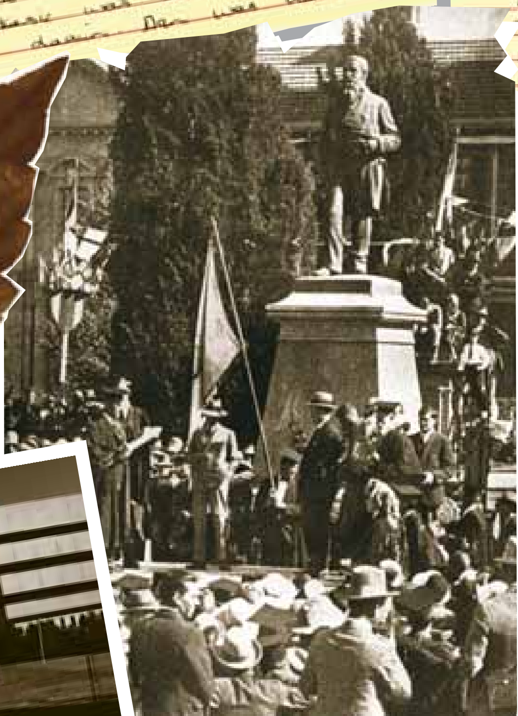

die verlede...

’n besondere Bult-dogter en haar oud-Kovsie ma

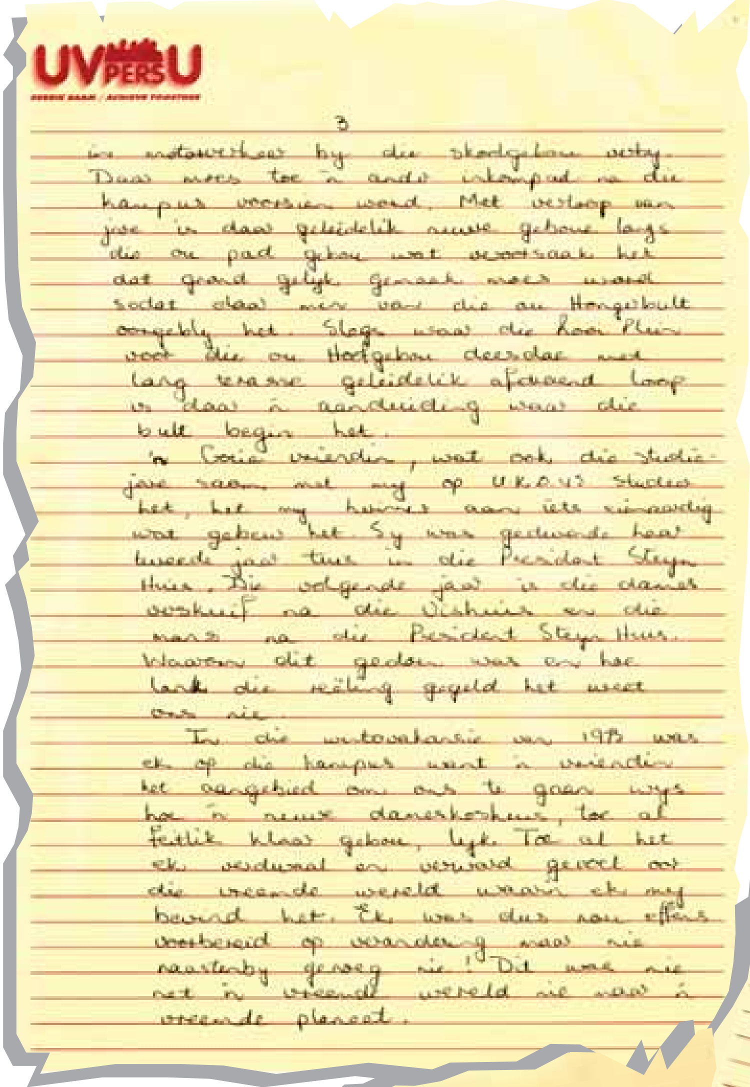
UVPERSU

3

in motorwerkswinkel by die skoolgebou verby. Daar moes toe 'n ander inlooppad na die kampus voorsien word. Met verloop van jare is daar geleidelik nuwe geboue langs die ou pad gebou wat veroorsaak het dat grond gelyk gemaak moes word sodat daar min van die ou Hongerbult oorgebly het. Slegs waar die hoof Plein voor die ou Hoofgebou deesdae met lang terrasse geleidelik afdalend loop is daar 'n aanduiding waar die bult begin het.

'n Goeie vriendin, wat ook die studiejare saam met my op U.K.O.V.S. studeer het, het my herinner aan iets eienaardig wat gebeur het. Sy was gedurende haar tweede jaar tuis in die President Steyn Huis. Die volgende jaar is die dames oorskuif na die Vishuis en die mans na die President Steyn Huis. Waarom dit gedoen was en hoe lank die reëling gegeld het weet ons nie.

In die wintervakansie van 1993 was ek op die kampus want 'n vriendin het aangebied om ons te gaan wys hoe 'n nuwe dameskoshuis, toe al feitlik klaar gebou, lyk. Toe al het ek verdwaal en verward gevoel oor die vreemde wêreld waarin ek my bevind het. Ek was dus nou effens voorbereid op verandering maar nie naastenby genoeg nie! Dit was nie net 'n vreemde wêreld nie maar 'n vreemde planeet.

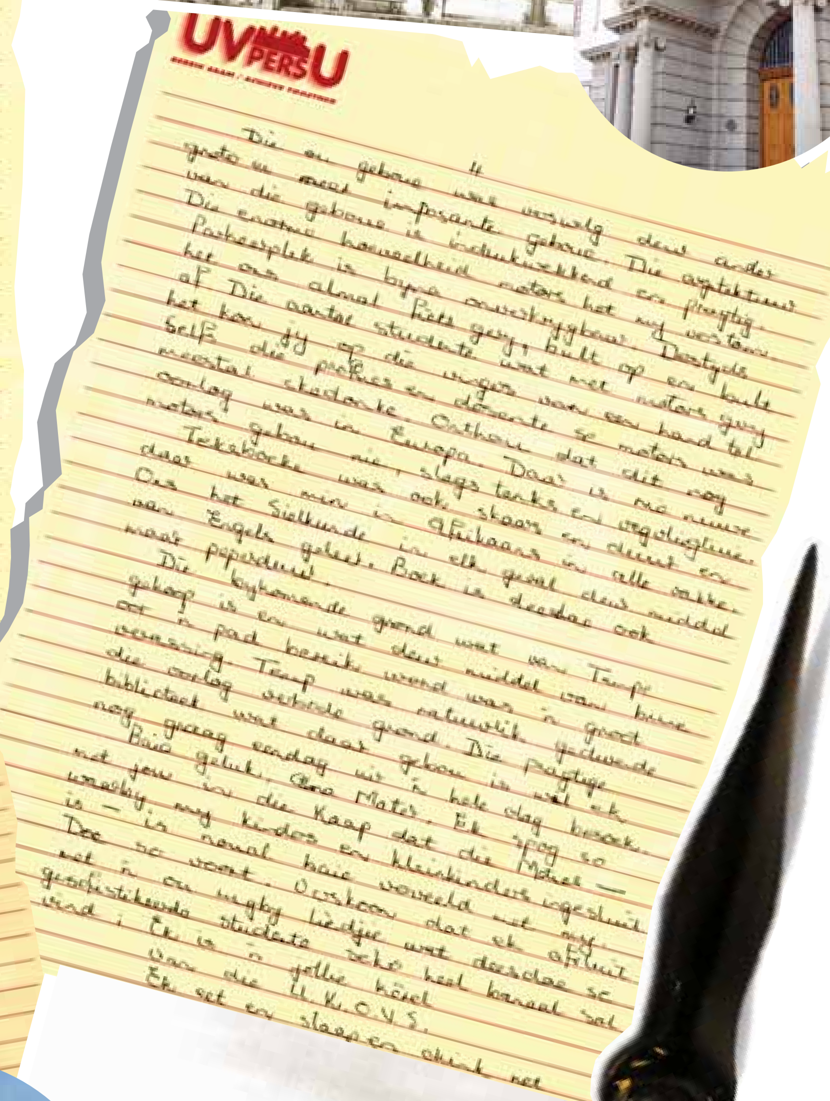
UVPERSU

4

Die ou gebou was vinnig deur ander grote en meer imposante geboue. Die argitektuur van die geboue is indrukwekkend en pragtig. Die enorme hoeveelheid motors het my verstom. Parkeerplek is byna onverkrygbaar. Destyds het ons almal fiets gery, bult op en bult af. Die aantal studente wat met motors gery het kon jy op die vingers van een hand tel. Selfs die proffies en dosente se motors was meestal skedonke. Onthou dat dit nog oorlog was in Europa. Daar is nie nuwe motors gebou nie, slegs tenks en vegvliegtuie. Teksboeke was ook skaars en daar was min. Ons het Sielkunde in Afrikaans en dieet van Engels geleer. Boek is gevul in elke sake, maar papierdun.

Die bykomende grond wat van Tempe gekoop is en wat deur middel van 'n pad bereik word was 'n groot verrassing. Tempe was natuurlik 'n basis in die oorlog. Die gedeelte biblioteek wat daar gebou is sal ek nog graag eendag 'n hele dag besoek.

Baie geluk, Oom Mates. Ek spog so met jou in die Kaap dat die Mates — is — is nou al baie vreeslik my kinders en kleinkinders ingesluit. Doe so voort. Ofskoon dat ek my met 'n ou wegkyk liedjie wat ek afsluit geskiedkundige studente deesdae se vind. Ek is 'n jollie keel van die U.K.O.V.S. Ek sit en slaap en drink nie

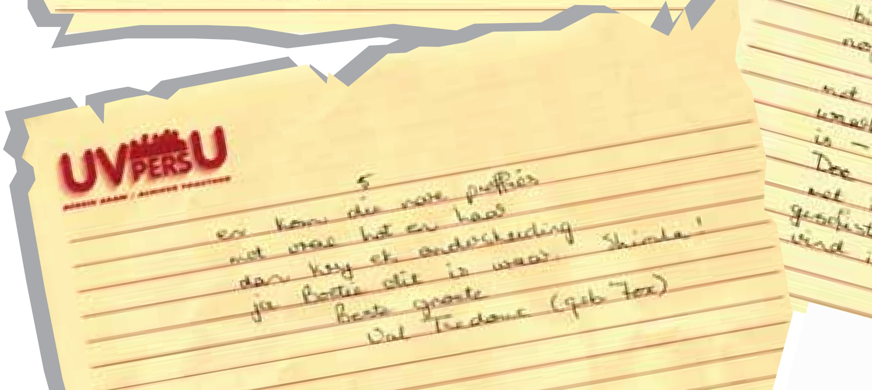
UVPERSU

5

en kom die nou puffies met wie hul en haar onderskeiding dan kry ek. Shinda! ja Bettie die is waar.

Beste groete

Val Trollope (geb Fox)

Twee verjaarsdae, een professor, een vakbond

Deur Anita Lombard

Born to be a famous Professor…

Sestig jaar gelede, op 9 Januarie 1946, is 'n seuntjie gebore wat eendag nie net diep spore in die akademie sou trap nie, maar homself ook op verskeie ander gebiede in die lewe sou onderskei - Johan Grobbelaar het "gearriveer"!

Ek weet nie watter drome en ideale sy ma vir die babaseun in haar arms gekoester het nie, maar ek weet dat albei sy ouers baie trots op hom sou gewees het as hulle nog met ons was.

My eerste kennismaking met onse UVPERSU - prof was in 1999 tydens 'n onderhoud vir die pos van hoof uitvoerende beampte by die universiteitsvakbond waarvan hy op daardie tydstip die voorsitter was - terloops, hy is dit nog steeds!

Ek is aangestel en my nuwe beroep het onder sy leiding en mentorskap ingrypend ontwikkel. Uit die aard van die saak figureer hy sterk in elke UVPERSU-nuusbrief en sy prestasies en die wyse waarop hy lei en sy "volgelinge" met hom saamneem, maak dit vir my baie maklik om oor hom te skryf. Hy doen UVPERSU se slagspreuk ***Bereik saam/Achieve together*** net eer aan.

Wat sou ek graag wou uitlig met betrekking tot sy UVPERSU-lewe? Beslis sy rol in salarisonderhandelinge, sy bydraes op die nasionale sowel as internasionale navorsingsfront, sy liefde vir klassieke musiek, sy bydrae tot die bevordering daarvan en sy rol in plaaslike politiek.

'n Tyd gelede, tydens 'n navorsingsbesoek aan China, is prof. Johan soos 'n koninklike behandel en ook na 'n baie spesiale banket genooi. Toe hy vra hoekom juis hy tussen die "foreigners" uitgesonder is, was die antwoord: "Because you are a famous Professor".

My gunsteling aanhaling van hom is 'n opmerking wat hy gemaak het na aanleiding van sy navorsing oor Spirulina: "Om vir altyd te lewe is net 'n droom, maar minstens kan ons iets doen om gesond te lewe". Hy leef hierdie filosofie beslis uit.

Ek sluit af met iets uit die hart van Mercia, die ander helfte van die Grobbelaar- wenkombinasie: "Professor, raadslid, navorser, leermeester, motiveerder en inspireerder – 'n mondvol vir 'n man wat maar net 'n liefdevolle eggenoot en pa bly."

"Achieve together"

Ten years ago, on 18 September 1996, a very unique and special trade union that would change the concept of trade unions in higher education, was "born". UVPERSU had "arrived"! Through the years, UVPERSU has grown into the representative trade union on the UFS campus and is currently playing a major and significant role in campus matters.

I became a member soon after UVPERSU became a registered trade union, but I really got to know UVPERSU when my post at Meetings Administration became redundant and I had to look for another job. I applied for a job at the then Technikon Free State and was successful. Mr Ruben Gouws, UVPERSU Management Committee member, for whom I worked at that stage, advised me not to resign and negotiated a retrenchment package for me. Needless to say, I was hooked on trade unions and thoroughly enjoyed spending every cent of that money on myself!

I met the UVPERSU "clan" again in 1999 when I applied for the post of the union's chief executive officer. I couldn't believe my good luck when former colleague Ruben told me that I was the successful candidate!

Seven years later and UVPERSU and I are still living happily ever after! What makes my job so special, is that over the years I got to know our beautiful campus and its beautiful people very well. I made a lot of dear friends and I have enough wonderful memories, some more serious, some hilarious, to treasure for a lifetime.

I want to conclude with two quotations – one which I received via sms from my dear friend Luna Beard one morning when I felt very sad and disheartened: "*Somebody cares, your name is whispered in somebody's prayers. Keep the bright hope of tomorrow in view…*"

The other quotation was placed in my postbox and reads:

"Troubles are golden opportunities - be thankful for the troubles of your job. They provide about half your income.

"If all of us would start to look for more troubles and learn to handle them cheerfully and with good judgement as opportunities, rather than irritations, we would find ourselves getting ahead at a surprising rate. For it is a fact that there are plenty of big jobs waiting for men and women who aren't afraid of the troubles connected with them."

Juta se arbeidsregseminaar

Juta se jaarlikse arbeidsreg seminaar word landwyd aangebied en Bloemfontein was vanjaar vir die eerste keer ook op die lys van stede wat deur 'n aantal kundiges op die gebied van arbeidsreg besoek is. Die seminaar is op 18 September 2006 by Ilanga Landgoed aangebied en is deur ongeveer 65 afgevaardigdes bygewoon. Die seminaar is onder andere bygewoon deur afgevaardigdes van die Fakulteit Regsgeleerdheid aan die Universiteit van die Vrystaat en afgevaardigdes van UVPERSU, die verteenwoordigende vakbond aan die UV.

Van links is mnr Ruben Gouws, ondervoorsitter van UVPERSU, prof Barney Jordaan, direkteur van Maserumule Employment Consultancy en buitengewone professor aan die Universiteit van Stellenbosch se Besigheidskool, me Susan Stelzner, vennoot en hoof van die arbeidsregafdeling by Sonnenberg Hoffmann Galombik en waarnemende regter in die Arbeidshof, me Anita Lombard, hoofuitvoerende beampte van UVPERSU, advokaat John Grogan, bekende skrywer van regsboeke en waarnemende regter in die Hooggeregshof en mnr Puke Maserumule, direkteur van Maserumule Inc. en waarnemende regter in die Arbeidshof. Me Lombard was Juta behulpsaam met die bemarking van die seminaar in die Vrystaat.

Sokkerklub vir Kovsie-personeel

Hierdie sokkerklub is gestig om aan personeel afleiding te bied en om sosiale interaksie onder personeel op die kampus te bewerkstellig. Die lede het ook onder andere onlangs snoeker begin speel. Elke jaar word ook op gepaste wyse afgesluit met 'n sosiale funksie. Hulle speel sosiale wedstryde teen ander klubs in en om Bloemfontein en die klub onderneem elke jaar, ongeveer Septembermaand, 'n weeklange toer see toe vir bietjie ontspanning en vermaak.

Die afgelope drie jaar was hulle al in die Kaap, Durban en Port Elizabeth en volgende jaar beoog hulle 'n besoek aan Hentiesbaai. Al die koste soos vervoer en verblyf word deur die lede self gedek en hulle spaar deur die jaar elke maand plegtig 'n bedraggie vir die beoogde toer. Alle voornemende lede is welkom om **Philemon Tshehlo** te skakel. Tel: **4012988**.

Holiday for life

The *Holiday for life* membership card offers great value to the card holder and their family and friends with regard to more affordable accommodation. As a member you receive a discount on normal rates allowing you to enjoy a more luxurious stay for less, at more than 200 guest houses, game farms, B&Bs', lodges, etc. across South Africa and Namibia, paying no more than R200 per person per night. The cardholder can also use the card as often as they want as there are over 1000 rooms available per day, which makes it ideal for business as well as private use anytime during the year.

New to *Holiday for life* is the Experience Section, offering unique and inspirational gifts. If you are looking for something different to do, choose from a wide variety of experiences. Visit the website at www.holidayforlife.co.za and read more about activities such as skydiving or experiencing the dizzy heights of hot air ballooning or being pampered at a top spa. All you need to do is purchase your awesome experience online.

All *Holiday for life* members qualify for a 10% discount on any experience booked.

The standard cost of a 12 month membership is R1495 and you will receive 3 *Holiday for life* membership cards plus a free hotel express card to get 50% off per room.

Contact Janina Coetzer at 083 379 8670
e-mail:janinacoetzer@yahoo.com

Personalia potpourri

Onvergeetlik is die

Het een van julle hier op die Bult al gehoor van Landbou se damesnaweke? Nee, daar is niks sinister omtrent dit nie en dis ook nie 'n manne-aktiwiteit nie! Dis bloot 'n groep avontuurlustige dames wat glo dat spangees versterk word deur avonture in die natuur.

In 1997 het Linda Nel se droom oor wegbreek-naweke vir die dameskollegas by Landbou waar geword met die beplanning van 'n "fun trip" na Sun City en Lost City. Die span het hand aan die ploeg geslaan en begin fondse insamel vir die uitstappie. Met behulp van harde werk en 'n paar borge kon hulle spoedig die tog aanpak. Dit was die begin van groot avonture en die wegbreek-naweke is nou 'n jaarlikse instelling wat net groter en beter word.

"Veterane" van 10 damesnaweke soos Linda Nel, Cornel Bender, Elmarie Kotze, Rida van Heerden en Rosalie Hunt, se entoesiasme sorg dat 'n groot span vroulike kollegas elke jaar die ekskursies meemaak.

Hierdie groep vrouens glo dat hulle ook ruskanse verdien en moet afskakel. Daar is volgens hulle geen beter manier om dit reg te kry as met so 'n wegbreek-naweek nie.

2004 - Kimberley

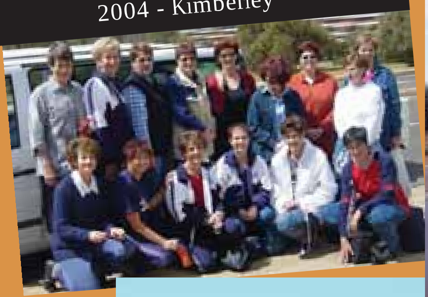

1997 - Sun City & Lost City

2006 - Korannaberg

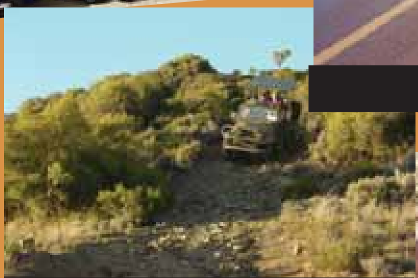

2003 - 4x4 Mabula Lodge

2003 - Mabula Lodge

2003 - Mabula Lodge

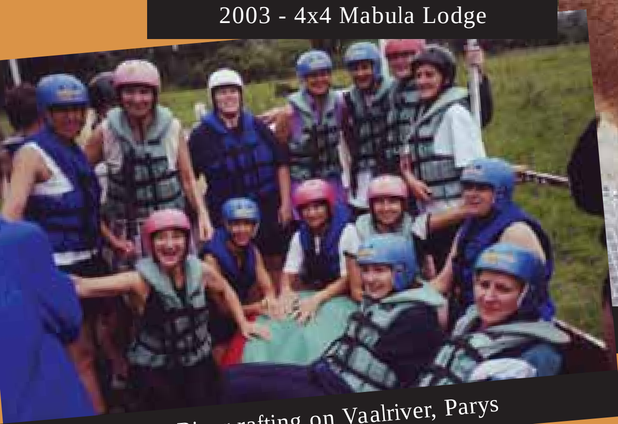

2001 - River rafting on Vaalriver, Parys

2002 - Sporekrans

2002 - Sporekrans, sjampanje-ontbyt in die bos

samesyn vir seker...

Personalia potpourri

Deur Anita Lombard

Cheetah-ondersteuners, Pretoria 2005

Met groot lekkerkry het ons bus gery.
Ons het gaan kyk hoe Bloubulwêreld lyk.
Die naweek was 'n fees!
Al die stemme was Maandag hees.
Onvergeetlik was die samesyn vir seker
En op die koop toe kry Vrystaat daai beker.
Ons kan nie wag vir volgende jaar
Vir 'n naweek van pret en baljaar.

Linda Nel

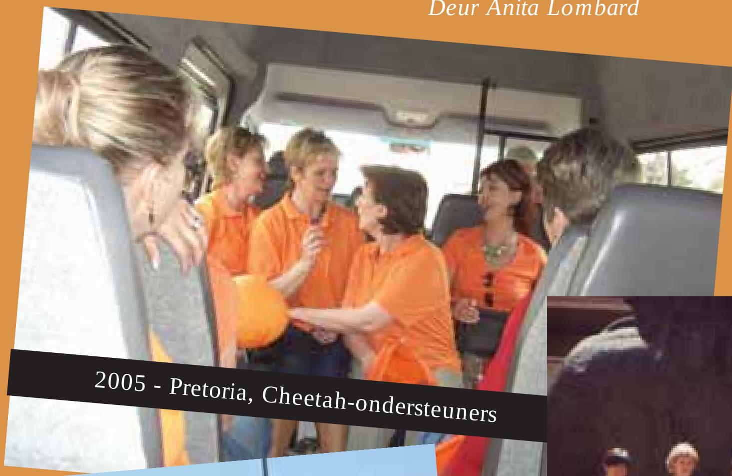

2005 - Pretoria, Cheetah-ondersteuners

1997 - Sun City & Lost City

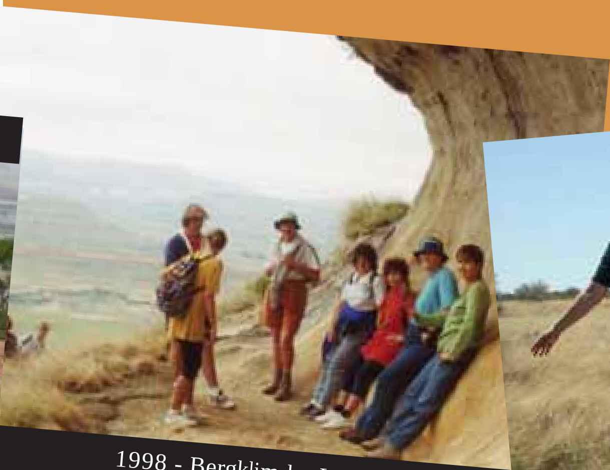

1998 - Bergklim by Lesoba

2004 - Kimberley

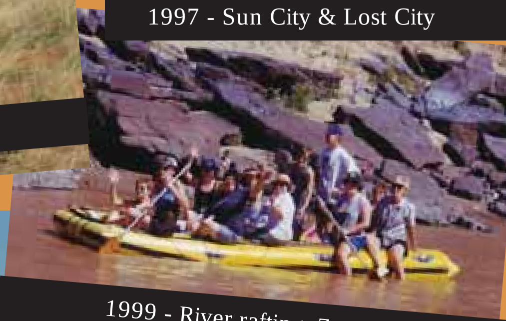

1999 - River rafting, Zastron

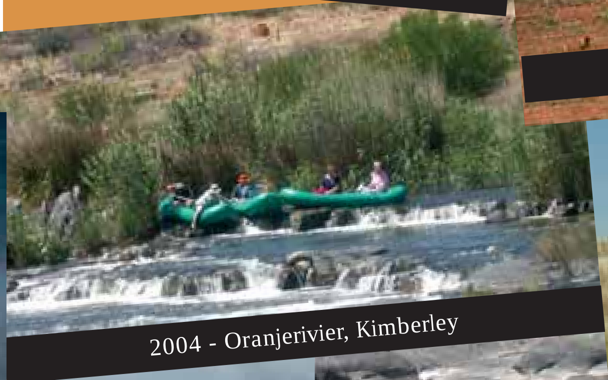

2004 - Oranjerivier, Kimberley

2000 - Waterwurm agter 'n boot, Welbedachtdam

1999 - Game drive, Zastron

2006 - Korannaberg

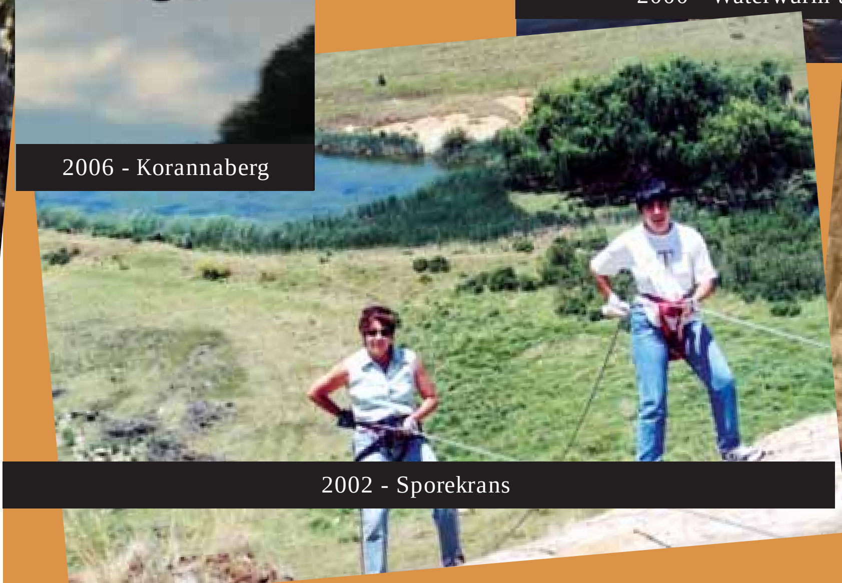

2002 - Sporekrans

2006 - Korannaberg

UVPERSU agenda

UVPERSU - 10 jaar van groei, vooruitgang en *Bereik saam*

UVPERSU was op Maandag 18 September 2006 tien jaar oud. UVPERSU is 'n nie-rassige, multikulturele personeelvakbond wat op 18 September 1996 uit lede van die Dosente- en Ondersteuningspersoneelverenigings van die Universiteit van die Vrystaat ontstaan het. Die eerste voorsitter van UVPERSU se bestuurskomitee was prof GH Fick. UVPERSU is op 27 Mei 1997 as vakbond geregistreer en in dieselfde maand is die huidige bekende logo en die slagspreuk ***Bereik saam*** amptelik in gebruik geneem.

Die logo is ontwerp deur Armand Swanepoel van Chrysalis en die slagspreuk was die breinkind van Dawn de Klerk. Prof JU Grobbelaar is sedert Mei 1998 die voorsitter van UVPERSU se bestuurskomitee en hy is steeds in die saal.

UVPERSU is 'n vakbond wat sy diverse groep lede saamsnoer - nie om militant te wees of te staak nie - maar om konstruktief deur onderhandeling die belange van lede in die werkplek te beskerm en te verbeter tot voordeel van alle partye.

UVPERSU as die verteenwoordigende vakbond binne die UV as werkplek, het 'n kollektiewe ooreenkoms (wat 'n agentskapwerkplek ooreenkoms insluit) met die Raad van die UV gesluit. UVPERSU het tans meer as 1200 lede. UVPERSU het ook 'n samewerkings-ooreenkoms met NEHAWU gesluit en die UVPERSU-NEHAWU Gesamentlike Forum is die amptelike onderhandelingsliggaam met betrekking tot salarisaanpassings vir UV-personeellede. Daar word met UVPERSU-lede op die Qwaqwa-kampus geskakel deur middel van 'n bestuurskomitee onder leiding van dr. Hennie Claassen. UVPERSU het ook 'n aantal lede by Paraxel.

UVPERSU - 10 years of growth, prosperity and *Achieve together*

UVPERSU celebrated its 10th birthday on Monday 18 September 2006. UVPERSU is a non-racial, multicultural personnel union formed on 18 September 1996 and comprising members of the academic staff and support services of the University of the Free State. The first chairperson of UVPERSU's Management Committee was Prof GH Fick. UVPERSU was registered as a trade union in May 1997 and in the same month the current well-known logo and slogan ***Achieve together*** became official.

The logo was designed by Armand Swanepoel of Chrysalis and the slogan was the brain child of Dawn de Klerk. Prof. JU Grobbelaar was elected as chairperson in May 1998 and he is still in the saddle.

UVPERSU is a union which unites its diversity of members - not to be militant or to strike - but to protect and improve the interests of its members in a constructive manner by means of negotiations for the benefit of all parties.

UVPERSU is the representative union in the UFS as a workplace and has concluded a collective agreement (which includes an agency shop agreement with the UFS Council). Currently UVPERSU has over 1200 members. UVPERSU also concluded a co-operation agreement with NEHAWU and the UVPERSU-NEHAWU Joint Forum is the official negotiating body regarding salary adjustments for UFS personnel. UVPERSU liaises with members on the Qwaqwa Campus via a management committee under the leadership of Dr. Hennie Claassen. UVPERSU also has a few members at Paraxel.

UVPERSU-inligting

Kantoortelefoonnommers: 4012366 (Anita Lombard) of 4019574 (Sarien Crous).

Navrae oor arbeidsregtelike aangeleenthede/ verteenwoordiging/ bystand: Anita Lombard: 0514012366 of 6087 of lombarda.rd@mail.uovs.ac.za

Kortlyste & onderhoude: Anita Lombard: 0514012366 of 6087 of lombarda.rd@mail.uovs.ac.za

Vir navrae oor lokale: skakel Sarien by 4019574.

Navrae oor lidmaatskap: skakel Sarien by 4019574 of stuur 'n boodskap aan scrous.rd@mail.uovs.ac.za

UV-komitees waarby UVPERSU betrokke is (sekundus in hakies):

UB: Prof. Johan Grobbelaar, Anita Lombard (Ruben Gouws, Esta Knoetze)

Ongeskiktheid- en Groepversekering: Prof Johan Grobbelaar

Institusionele Forum: Prof. Johan Grobbelaar (Anita Lombard)

Taalkomitee: Anita Lombard verteenwoordig Institusionele Forum

Parkeerkomitee: Anita Lombard (Ruben Gouws)

Samelewingsdienskomitee: Susan Viljoen & Kobus de Wet

Gehalteversekeringskomitee: Liesl van As, Anita Lombard & Barry Huysamer

Vigsforum: David Johannes (Barry Huysamer)

Gesondheidsorgkomitee: Joanna Fourie, Niek Grobler (Kobus Lazenby)

Beleggingskomitee: Ruben Gouws (Susan Viljoen)

UVPERSU information

Office telephone numbers: 4012366 (Anita Lombard) or 4019574 (Sarien Crous).

Enquiries regarding labour law issues/representation/assistance: Anita Lombard: 0514012366 or 6087 or lombarda.rd@mail.uovs.ac.za

Shortlisting & interviews: Anita Lombard: 0514012366 or 6087 or lombarda.rd@mail.uovs.ac.za

Enquiries with regard to venues: Contact Sarien at 4019574.

Enquiries regarding membership: Contact Sarien at 4019574 or e-mail scrous.rd@mail.uovs.ac.za

UFS Committees on which UVPERSU is involved:

(Secundus in brackets)

EM: Prof. Johan Grobbelaar, Anita Lombard (Ruben Gouws, Esta Knoetze)

Disability and Group Insurance: Prof. Johan Grobbelaar

Institutional Forum: Prof. Johan Grobbelaar (Anita Lombard)

Language Committee: Anita Lombard - represents Institutional Forum

Parking Committee: Anita Lombard (Ruben Gouws)

Community Service Committee: Susan Viljoen & Kobus de Wet

Quality Insurance Committee: Liesl van As, Anita Lombard & Barry Huysamer

Aids Forum: David Johannes (Barry Huysamer)

Healthcare Committee: Joanna Fourie, Niek Grobler (Kobus Lazenby)

Investment Committee: Ruben Gouws (Susan Viljoen)

Billike Indiensnemingskomitee: Anita Lombard & Jaco Deacon

Welstandforum: Anita Lombard (Frans Masisi)

Kortlyste en onderhoude: Anita Lombard (Ruben Gouws & Barry Huysamer)

Opgradering van UVPERSU-lokale

UVPERSU se lokale is opgeknap en Anita Lombard het onlangs die nuwe kantoor wat ingerig is, betrek. Swarthoutmeubels uit die vorige rektorskantoor is by ’n gemeenskapswerkswinkel gerestoureer en staan nou in die nuwe kantoor.

’n Partisie, granietblad en koffiemasjien is in die UVPERSU-teekamer geïnstalleer. Die partisie kan oop- en toeskuif en die lokaal kan nou in twee dele verdeel word indien nodig. Daar is ook ’n wit bord, ’n groot skerm, ’n dataprojektor, netwerkpunt, ’n DVD- en videospeler en DSTV beskikbaar.

Employment Equity Committee: Anita Lombard & Jaco Deacon

Wellness Forum: Anita Lombard (Frans Masisi)

Shortlisting & Interviews: Anita Lombard (Ruben Gouws & Barry Huysamer)

Upgrading of UVPERSU venues

UVPERSU’s venues have been upgraded and Anita Lombard recently moved into the new office. Blackwood furniture from the former rector’s office were restored at a community workshop and now stand in the new office.

A partition, granite top and coffee machine have been installed in the UVPERSU Tearoom. The partition can be closed to divide the tearoom in two if necessary. A white board, big screen, data projector, network connection, a DVD and video player and DSTV are available.

Uit die hart – ’n forum vir lesers

Skryf aan UVPERSU of stuur ’n e-pos.

From the heart – a forum for readers

Write to UVPERSU or send an e-mail.

Salarisonderhandelinge

Hiermee wil ek baie, baie dankie sê vir alles wat die UVPERSU-kantoor en die bestuurskomitee vir ons as lede doen, veral met die salarisonderhandelinge.

Ek wens elkeen van u ’n geseënde Kersfees en ’n mooi 2007 toe en hoop dat elk ’n goeie ruskans sal geniet saam met familie en vriende.

Vriendelike groete en sterkte vir die stukke van die jaar wat oorbly.

Suzette Lombard

UVPERSU – 10 years of union excellence and achieve together

Dear Comrades

We wish to congratulate UVPERSU on the milestone of reaching ten years.

NEHAWU

Bereik saam

Baie geluk met UVPERSU se verjaarsdag en dankie vir wat julle vir ons bereik het.

Jackie Naude

Verbintenis

Baie geluk met julle 10de verjaardag. Mag die verbintenis met die UV nog baie jare voortbestaan.

Kassie Joubert

Nog verjaarsdagwense

Beste UVPERSU

Veels geluk met die verjaardag!

Dankie vir alles wat julle doen vir individuele personeellede, asook vir alles wat julle as vakbond doen om die belang van personeel in die algemeen te bevorder.

Edma Pelzer

Geluk met die mylpaal

UVPERSU-bestuur, veels geluk met die groot mylpaal. Laat daar ten minste nog tien goeie jare van vrugbare insette volg in belang van die lede.

Prof HO de Waal

Tien suksesvolle jare

Baie geluk met die prestasie om 10 jaar suksesvol te wees; dit is nie maklik om mense tevrede te hou nie. Sterkte vorentoe.

Hannetjie Nagel

Trots op UVPERSU

UVPERSU - Ons is trots op julle as ’n vakbond - baie geluk met die 10de verjaardag. Baie dankie vir al die vriendelkheid, sorgsaamheid en omgee - dit word baie waardeer.

Elza vd Walt

Goeie werk

Baie geluk, UVPERSU. Hou aan met die goeie werk.

Julia Burger

Sukses met behulp van Snelpos

Ek en ’n paar van my kollegas by Gesondheidswetenskappe het ’n paar jaar gelede ’n samelewingsgroep gestig en ons primêre poging is om nood te verlig en minderbevoorregtes se harte te verbly. Ons het al verskeie projekte suksesvol geloods.

Baie dankie vir Snelpos se hulp met ons aksie om komberse en klere vir minderbevoorregtes in te samel. Die liewe Vader is goed vir ons - kyk hoe klein het ons begin en met ’n gedagte het ons die wêreld aan die brand.

Baie dankie ook aan Erica Verster en die Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe wat die projek op ’n spesiale manier ondersteun het.

Tonie Gerber

Ondersteuning

Ons as UVPERSU-lede is trots daarop om deel te wees van ’n vakbond wat kollegas in nood ondersteun.

Isabel Human

NESCAFÉ